

Blok 3 Getallenkennis + Bewerkingen

(GK + B)

Wat leerde ik?

- Haakjes gebruiken
- Stambreuken
- Aftrekken tot 1 000
- Vermenigvuldigen en delen (buiten de tafels)
- Splitsen en verdelen

TIP!

Stel jezelf bij breuken steeds de breukvragen:

Hoe groot is het geheel?

In hoeveel gelijke delen

enz....

Gebruik de splitsbenen bij het splitsen en verdelen.

LES 3 Oefeningen met haakjes

Volgorde van de bewerkingen

1. haakjes
2. vermenigvuldigen of delen
3. optellen of aftrekken

Als er **geen haakjes** staan en **verschillende tekens** in dezelfde oefening staan, werken we altijd **van links naar rechts** en **daarbij houden we rekening met de volgorde van de bewerkingen** zoals hierboven vermeld staat.

Bv. $36 : 6 \times 8$ Hier gaan we eerst delen en dan vermenigvuldigen.

$75 - 28 + 13$ Hier gaan we eerst aftrekken en dan optellen.

$30 - 8 \times 2$ Hier gaan we eerst vermenigvuldigen en dan aftrekken.

1

Los op.

Gebruik tussenstappen. Onderstreep wat je eerst gaat doen.

$$\underline{(37 + 13)} - 25 = 50 - 25 = 25 \quad \underline{(72 : 8)} : 3 = 9 : 3 = 3$$

$$\underline{76 - 24} + 12 = 52 + 12 = 64 \quad 85 - \underline{(22 + 41)} = 85 - 63 = 22$$

$$213 + \underline{(850 - 300)} = 213 + 550 = 763 \quad \underline{(36 : 6)} \times 5 = 6 \times 5 = 30$$

$$\underline{8 \times 5} + 430 = 40 + 430 = 470 \quad 399 - \underline{(64 : 8)} = 399 - 8 = 391$$

LES 4 Eenheden aftrekken tot 1000 met brug

1

- Schrijf telkens het vorige en het volgende tiental op.
- Schrijf op hoeveel je moet wegdoen tot het vorige tiental.
- Schrijf op hoeveel je moet bijdoen tot het volgende tiental.

← -		+ →		
vorige tiental	- ?		+ ?	volgende tiental
140	2	142	8	150
940	6	946	4	950
880	8	888	2	890
350	1	351	9	360

- Trek af tot het vorige tiental.

$$\begin{array}{l}
 187 - 7 = 180 \quad 483 - 3 = 480 \quad 189 - 9 = 180 \quad 511 - 1 = 510 \\
 164 - 4 = 160 \quad 734 - 4 = 730 \quad 777 - 7 = 770 \quad 401 - 1 = 400 \\
 822 - 2 = 820 \quad 516 - 6 = 510 \quad 703 - 3 = 700 \quad 998 - 8 = 990
 \end{array}$$

2

- Los de aftrekkingen op.
- Schrijf tussenstappen.
- Onderstreep wat je eerst uitrekent.

$$142 - 6 = \underline{142} - 2 - 4 = \underline{140} - 4 = 136$$

$$946 - 9 = \underline{946} - 6 - 3 = \underline{940} - 3 = 937$$

$$393 - 4 = \underline{393} - 3 - 1 = \underline{390} - 1 = 389$$

$$633 - 6 = \underline{633} - 3 - 3 = \underline{630} - 3 = 627$$

$$424 - 6 = \underline{424} - 4 - 2 = \underline{420} - 2 = 418$$

$$872 - 9 = \underline{872} - 2 - 7 = \underline{870} - 7 = 863$$

LES 5 Tientallen aftrekken tot 1000 met brug

1

 Vul de lege vakken in.

$$-20 \quad -20 \quad -20 \quad -20$$

$$\longrightarrow \boxed{330} \longrightarrow \boxed{310} \longrightarrow \boxed{290} \longrightarrow \boxed{270}$$

$$-60 \quad -60 \quad -60 \quad -60$$

$$\longrightarrow \boxed{290} \longrightarrow \boxed{230} \longrightarrow \boxed{170} \longrightarrow \boxed{110}$$

2

- Los de aftrekkingen op.
 Schrijf tussenstappen.
 Onderstreep wat je eerst uitrekent.

$$410 - 30 = \underline{410 - 10} - 20 = \underline{400} - 20 = \mathbf{380}$$

$$670 - 80 = \underline{670 - 70} - 10 = \underline{600} - 10 = 590$$

$$250 - 70 = \underline{250 - 50} - 20 = \underline{200} - 20 = 180$$

$$610 - 40 = \underline{610 - 10} - 30 = \underline{600} - 30 = 570$$

$$270 - 80 = \underline{270 - 70} - 10 = \underline{200} - 10 = 190$$

LES 7 Honderdtallen aftrekken tot 1000 met brug

1

- Los de aftrekkingen op.
 Schrijf tussenstappen.

$$720 - 550 = \underline{720 - 500} - 50 = \underline{220} - 50 = \underline{220 - 20} - 30 = \underline{200} - 30 = \mathbf{170}$$

$$430 - 270 = \underline{430 - 200} - 70 = \underline{230} - 70 = \underline{230 - 30} - 40 = \underline{200} - 40 = 160$$

$$510 - 330 = \underline{510 - 300} - 30 = \underline{210} - 30 = \underline{210 - 10} - 20 = \underline{200} - 20 = 180$$

$$640 - 460 = \underline{640 - 400} - 60 = \underline{240} - 60 = \underline{240 - 40} - 20 = \underline{200} - 20 = 180$$

LES 10 Tientallen en eenheden aftrekken tot 100 met brug

1

- Los de aftrekkingen op.
- Schrijf tussenstappen.
- Onderstreep wat je eerst uitrekt.

$$482 - 67 = \underline{482 - 60} - 7 = \underline{422} - 7 = \underline{422 - 2} - 5 = \underline{420} - 5 = 415$$

$$193 - 74 = \underline{193 - 70} - 4 = \underline{123} - 4 = \underline{123 - 3} - 1 = \underline{120} - 1 = 119$$

$$261 - 49 = \underline{261 - 40} - 9 = \underline{221} - 9 = \underline{221 - 1} - 8 = \underline{220} - 8 = 212$$

$$548 - 66 = \underline{548 - 60} - 6 = \underline{548 - 40} - 20 - 6 = \underline{508 - 20} - 6 = \underline{488} - 6 = 482$$

$$257 - 75 = \underline{257 - 70} - 5 = \underline{257 - 50} - 20 - 5 = \underline{207 - 20} - 5 = \underline{187} - 5 = 182$$

$$638 - 64 = \underline{638 - 60} - 4 = \underline{638 - 30} - 30 - 4 = \underline{608 - 30} - 4 = \underline{578} - 4 = 574$$

LES 12 Stambreuken vergelijken en ordenen

Dit heb ik vandaag geleerd.

- Ik leerde stambreuken vergelijken.
Hoe **groter de noemer**, hoe **kleiner de gelijke delen**.

$$\text{bv.:} \quad \frac{1}{3} > \frac{1}{8}$$

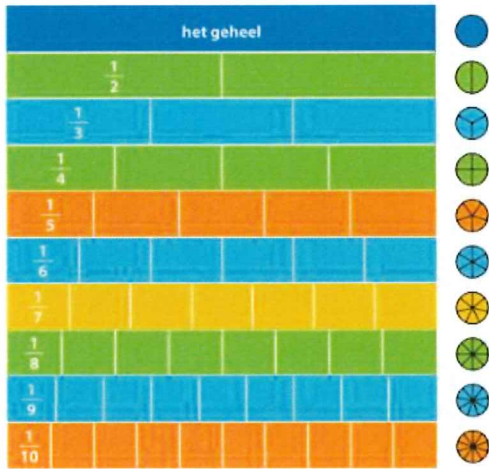
Hoe **kleiner de noemer**, hoe **groter de gelijke delen**.

$$\text{bv.:} \quad \frac{1}{10} < \frac{1}{2}$$

1

- Kijk naar de breukentafel.
- Vergelijk de breuken met elkaar.
- Vul de zinnen aan.

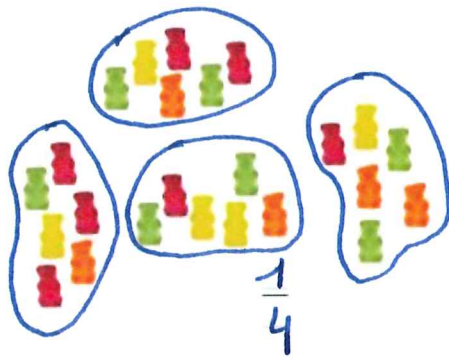

$\frac{1}{2}$ gaat juist 2 keer in het geheel
 $\frac{1}{6}$ is de helft van $\frac{1}{3}$
 $\frac{1}{5}$ is het dubbele van $\frac{1}{10}$
 $\frac{1}{8}$ is een kwart van $\frac{1}{2}$
 $\frac{1}{9}$ gaat juist 3 keer in $\frac{1}{3}$
 $\frac{1}{8}$ is de helft van $\frac{1}{4}$
 $\frac{1}{2}$ is het dubbele van $\frac{1}{4}$
 $\frac{1}{4}$ is een kwart van *het geheel*

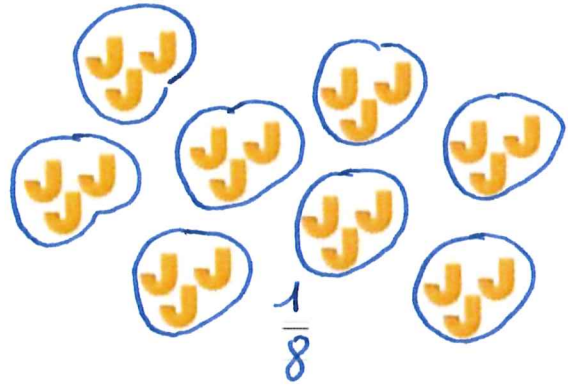
2

- Vul de breuk en het juiste teken aan. Kies < of >.

Ik verdeel deze snoepjes eerlijk onder mezelf en mijn drie vrienden. Hoeveel snoepjes krijgt elk?

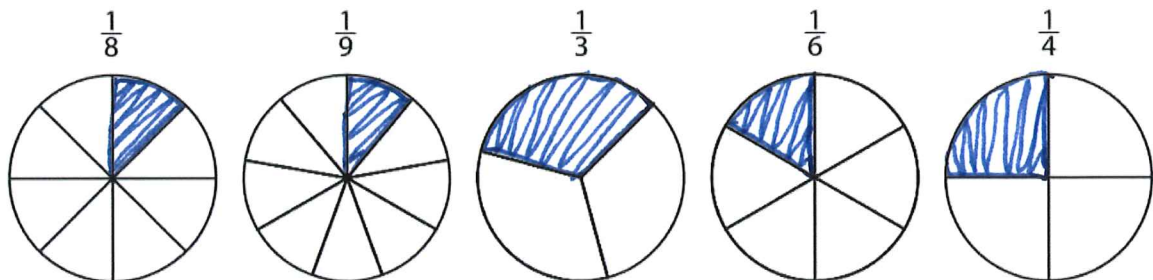

Ik verdeel deze koekjes eerlijk onder mezelf en mijn zeven vrienden. Hoeveel koekjes krijgt elk?

3

- Kleur het gevraagde deel.
- Rangschik van klein naar groot.

$\frac{1}{9} < \frac{1}{8} < \frac{1}{6} < \frac{1}{4} < \frac{1}{3}$

LES 13 Schakelen en groeperen

Dit heb ik vandaag geleerd.

- Ik leerde dat ik bij een **afbrekking** en een **deling** met meer dan twee termen of factoren, de **volgorde** van de bewerkingen **niet** mag **veranderen**.
- Ik leerde dat ik bij een **optelling** en een **vermenigvuldiging** met meer dan twee termen of factoren, ik de **volgorde** van de bewerkingen mag **veranderen**.
- Ik leerde de volgorde van de bewerkingen veranderen door haakjes te plaatsen, te verplaatsen of weg te laten.
- Ik leerde **schakelen** of groeperen bij het optellen en vermenigvuldigen.

1

- Kun je haakjes weglaten of verplaatsen zonder dat de uitkomst verandert? Kleur de oefening dan groen.
- Mag je de haakjes niet weglaten of verplaatsen? Kleur de oefening dan oranje.

$14 + (15 + 25)$	$28 - (8 - 4)$	$5 \times (2 \times 3)$	$89 - (30 - 9)$
$65 + (33 + 17)$	$20 : (4 : 2)$	$24 : (6 : 2)$	$9 \times (1 \times 2)$

2

- Kleur de getallen die je handig kunt samennemen.
- Plaats deze getallen tussen haakjes.
- Reken verder uit.

$$14 + 38 + 26 =$$

$$(14 + 26) + 38 = 40 + 38 = 78$$

$$180 + 320 + 470 =$$

$$(180 + 320) + 470 = 500 + 470$$

$$500 + 470 = 970$$

$$34 + 21 + 29 + 16 =$$

$$(34 + 16) + (21 + 29) =$$

$$50 + 50 = 100$$

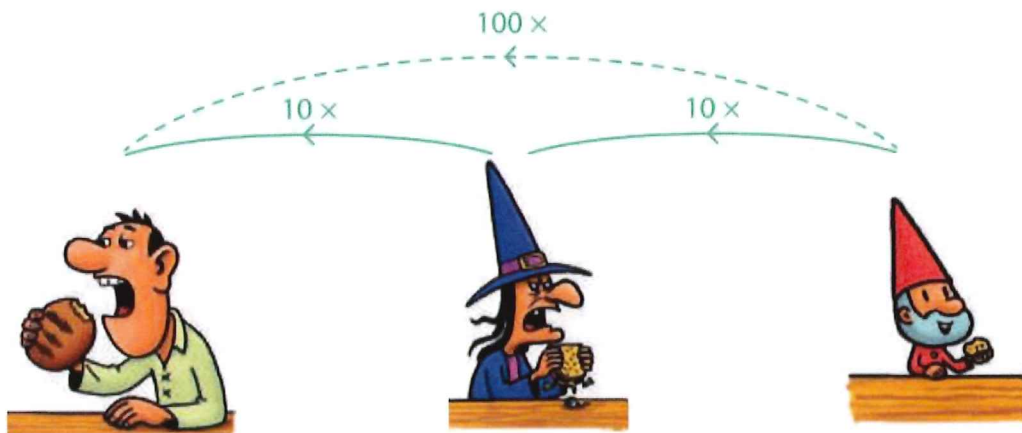
$$570 + 230 + 170 =$$

$$(230 + 170) + 570 =$$

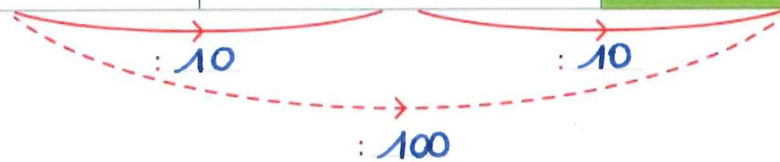
$$400 + 570 = 970$$

LES 14 Vermenigvuldigen met en delen door 10 en 100

1

 Vul de tabel aan.

500 druiven	50 druiven	5 druiven
860 erwttjes	86 erwttjes	
1 000 frietjes	100 frietjes	10 frietjes
700 kersen	70 kersen	7 kersen
390 letterkoekjes	39 letterkoekjes	

2

 Los op.

$4 \times 10 = 40$	$2 \times 100 = 200$	$60 : 10 = 6$	$0 : 100 = 0$
$50 \times 10 = 500$	$10 \times 100 = 1000$	$700 : 10 = 70$	$800 : 100 = 8$
$54 \times 10 = 540$	$0 \times 100 = 0$	$760 : 10 = 76$	$1\ 000 : 100 = 10$

LES 19 Splitsen en verdelen

Dit heb ik vandaag geleerd.

- Ik leerde een vermenigvuldiging oplossen door een van de factoren te splitsen in een som of een verschil.

$$\text{bv.: } 15 \times 3 = (10 \times 3) + (5 \times 3) = 30 + 15 = 45$$

$$\text{bv.: } 19 \times 4 = (20 \times 4) - (1 \times 4) = 80 - 4 = 76$$

- Ik leerde een deling oplossen door het deeltal te splitsen in een som of een verschil.

$$\text{bv.: } 64 : 4 = (40 : 4) + (24 : 4) = 10 + 6 = 16$$

$$\text{bv.: } 95 : 5 = (100 : 5) - (5 : 5) = 20 - 1 = 19$$

- Ik leerde dat deze oplossingsmethode 'splitsen en verdelen' heet.

1

- Los de vermenigvuldigingen op.

$$13 \times 6 = (10 \times 6) + (3 \times 6) = 60 + 18 = 78$$

$\swarrow$ $\searrow$
 $10 + 3$

$$17 \times 3 = (10 \times 3) + (7 \times 3) = 30 + 21 = 51$$

$\swarrow$ $\searrow$
 $10 + 7$

$$15 \times 4 = (10 \times 4) + (5 \times 4) = 40 + 20 = 60$$

$\swarrow$ $\searrow$
 $10 + 5$

2

- Vul de splitsbenen in.

$$13 \times 6$$

$\swarrow$ $\searrow$
 $10 + 3$

$$19 \times 3$$

$\swarrow$ $\searrow$
 $10 + 9$
 of $20 - 1$

$$48 : 4$$

$\swarrow$ $\searrow$
 $40 + 8$

$$95 : 5$$

$\swarrow$ $\searrow$
 $50 + 45$
 of $100 - 5$

$$17 \times 5$$

$\swarrow$ $\searrow$
 $10 + 7$

$$18 \times 6$$

$\swarrow$ $\searrow$
 $20 - 2$
 of $10 + 8$

$$64 : 4$$

$\swarrow$ $\searrow$
 $40 + 24$

$$57 : 3$$

$\swarrow$ $\searrow$
 $30 + 27$
 of $60 - 3$

Mijn tips voor de toets!

Lees elke opdracht heel goed.

Herlees wanneer je iets niet goed hebt begrepen.

Werk nauwkeurig en met zorg.

Tekenen doen we met een potlood.

Gebruik je geodriehoek!

Controleer je antwoord door je af te vragen of het kan en door na te rekenen.

Naam:..... Nr..... Datum:.....

Vorbereiding op **Bloktoets 3**

(deel 2)

Maak de oefeningen in deze bundel als voorbereiding op je toetsen.

Zet een vraagteken in potlood, bij de oefeningen die je niet begrijpt.

--> Deze oefeningen bekijken we dan nog eens samen in de klas.

Zorg dat je bundel klaar is tegen **dinsdag 12 januari 2021**.

Dan kan je de nodige vragen nog stellen.

Toets logisch en probleemoplossend denken

--> **woensdag 13 januari 2021**